

TAPIO

**Metsäympäristön
hyödyntäminen
luontomatkailun
tarpeisiin**

Lauri Saaristo
Tapio Oy

Esityksen sisältö

- Kuka olen, mistä tulen?
- Valtion ja metsänomistajan intressi luontomatkailun kehittymiseen
- Yhteistyötä metsänomistajan ja yrittäjään kesken -
esimerkkejä sopimuskäytännöistä
- Metsäympäristön mahdollistamia tuotteita ja palveluita -
esimerkkejä metsäympäristön hyödyntämisestä
luontomatkailun tarpeisiin

Tapio – Menestystä metsästä

Liiketoiminnot

Metsäbiotalouden
konsultointi

Digitaaliset
ratkaisut ja
auditointipalvelut

Metsäpuiden
siemenet

Media ja
kustannustoiminta

Arvot

YHDESSÄ MENESTYMINEN

VASTUULLISUUS

TAHTO UUDISTUA JA UUDISTAA

TAPIO

**Miten sovin
metsäympäristön
hyödyntämisestä?**

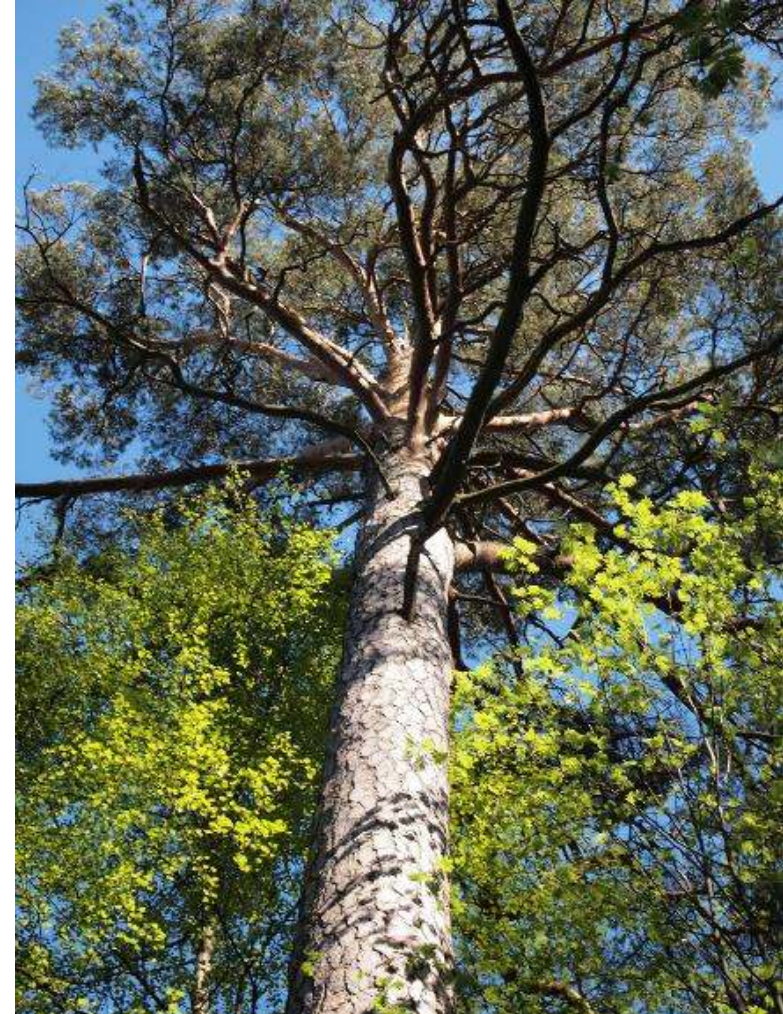
**Työkaluja sopimiseen,
ideoita tekemiseen**

<http://tapio.fi/julkaisut-ja-raportit/miten-sovin-metsaympariston-hyodyntamisesta-tyokaluja-sopimiseen-ideoita-tekemiseen/>

Valtion kiinnostus

- Maa- ja metsätalousministeriö
 - Metsät ovat aktiivisessa ja monipuolisessa käytössä
 - Metsänomistajien ansaintamahdollisuudet lisääntyvät
 - Muihin kuin puuntuotannollisiin ekosysteemipalveluihin liittyvät markkinat kehittyvät
- Työ- ja elinkeinoministeriö
 - Suomen matkailun kasvun päämääränä on, että Suomi on 2025 Pohjois-Euroopan ykkösmatkailukohde, teemoina erityisesti hyvinvointi, merellinen saaristo, vesistömatkailu

Kuva: Saara Lilja-Rothsten

Yksityismetsät voivat olla kiinnostavia luontomatkailu palvelun tarjoajan näkökulmasta

- Suomalaisten kunta- ja kaupunkikeskusten ympäristössä on tavallisesti yksityisten maanomistajien metsätalouskäytössä olevia metsätiloja.
- ➔ Hyvä saavutettavuus

Metsätalouskäytössä olevalta yksityiseltä metsätilalta voi löytyä hyvät mahdollisuudet luontomatkailu- toimintaan

- Metsätalouden kestävyys-
vaaliminen tuottaa
talousmetsiin monipuolisen ja
käyttökelpoisen ja
saavutettavissa olevan infran
 - Luontokohteet
 - Rakennepiirteet
 - Lajit
- Olosuhteiden ylläpitäminen
toteutuu osana kannattavaa
metsätaloutta metsän- ja
luonnonhoidon keinoilla

Täältä löytyy liito-oravan jäljet!

Yksityisestä talousmetsästä löytyy myös

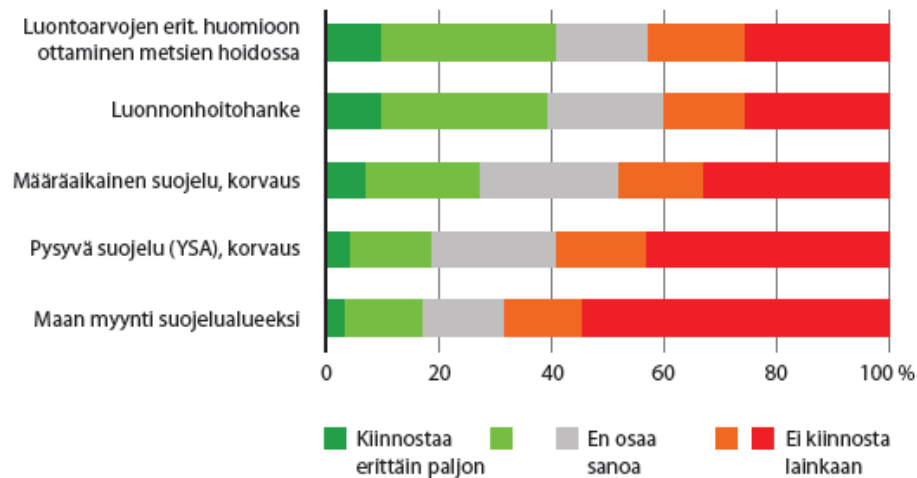
metsänomistaja

Luonnon monimuotoisuus on perusta ekosysteemipalveluille

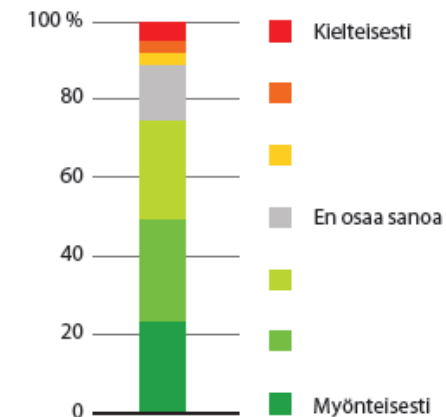
- Metsänomistajat suhtautuvat pääosin myönteisesti monimuotoisuuden turvaamiseen omissa metsissään

Kiinnostaako omien metsien luontoarvojen turvaaminen seuraavilla tavoilla?

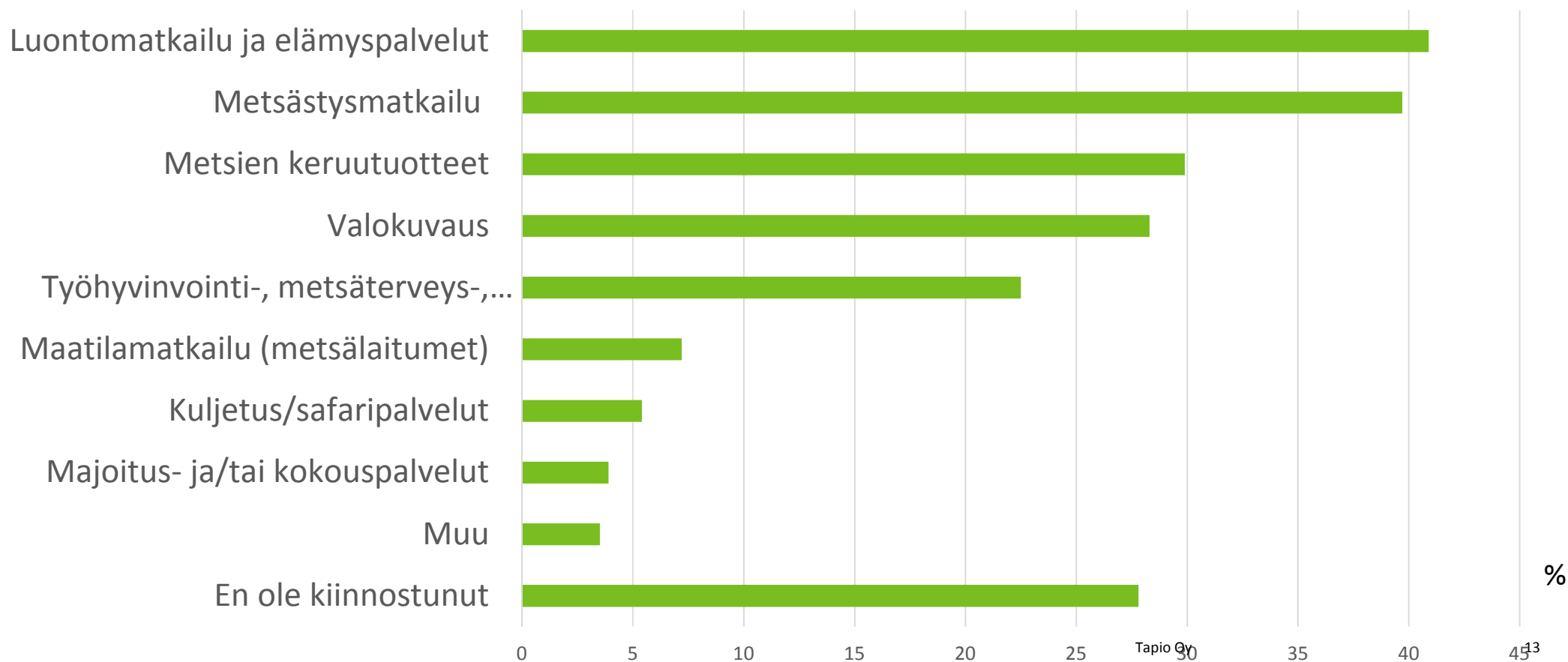
METSÄNOMISTAJIEN SUHTAUTUMINEN LUONNONARVOJEN TURVAAMISEEN
(KOSKELA T., [ESITELMÄ](#) METSO-TUTKIMUSSEMINAARISSA 16.11.2016)

Miten suhtaudut luontoarvojen turvaamiseen omissa metsissäsi?

Metsänomistajien kiinnostus Minkälaiseen yritystoimintaan voisit kuvitella tarjoavasi metsiäsi? Valitse 3 mieluisinta vaihtoehtoa.

Kevät 2016, 1100 metsänomistajaa
vastasi kysymykseen

%

Yhteistyötä metsänomistajan ja yrittäjän kesken

MINKÄ SOPIMUKSEN VALITSEN?

Yrittäjä

TARJOAN
PALVELUJA
METSÄSSÄ

TARVITSEN TIETYN
METSÄALUEEN
KÄYTTÖÖNI

TARVITSEN
METSÄSTYSMAATA

TARVITSEN
PUUSTOISEN
MAISEMAN

Sopimusmalli

SOPIMUS PALVELU-
TOIMINNASTA
METSÄALUEELLA

MAANVUOKRA
SOPIMUS

METSÄSTYS-
VUOKRASOPIMUS

VIRKISTYSARVO-
KAUPPASOPIMUS

Metsänomistaja

SOVIN PALVELUIDEN
TUOTTAMISESTA
METSÄSSÄNI

SOVIN
VUOKRASTA

SOVIN
METSÄSTYS-
OIKEUDESTA

SOVIN
METSÄN
KÄSITTELYSTÄ

Hyödyt kirjallisesta sopimuksesta

- Auttaa osapuolia tunnistamaan ja käymään lävitse metsään sijoittuvan yritystoiminnan asiat. Niitä on paljon.
- Varmistaa, että osapuolet sopivat yhteisymmärryksessä sopimukseen kuuluvista alueista ja niiden käytöstä sekä korvauksesta.
- Tuo yrittäjälle varmistuksen toiminnan jatkuvuudesta.
- Kuvaa metsänomistajalle toiminnan metsässään.
- Huomattava: sopimisella ei voida rajoittaa jokamiehen oikeudella tapahtuvaa metsänkäyttöä

SOPIMUS PALVELUTOIMINNASTA METSÄALUEELLA

Tämä malli on kehitetty Ekosysteemipalveluiden tuotteistaminen –kehittämishankkeessa (Tapio Oy, maa- ja metsätalousministeriö) Versio 24.8.2016. Voit muokata pohjaa oman tarpeesi mukaan.

Me allekirjoittaneet osapuolet olemme sopineet palvelutoiminnasta metsäalueella seuraavasti:

1. Sopimusosapuolet

MAANOMISTAJA

Nimi	
Osoite	
Puhelinnumero	
Maksuosoite	
Tilan nimi ja rekisterinumero	
Kunta	Kylä

PALVELUN TUOTTAJA

Nimi
Osoite
Vastuuhenkilö
Puhelinnumero

2. Sopimuksen kohde

Tähän sopimukseen on liitetty kartta, johon on merkitty sopimuksen kohteena olevat alueet.

Toiminnan tavoite ja kuvaus toiminnasta alueella:

Arvio toiminnan laajuudesta (käyntikertoja ja henkilöitä) vuositasolla

Käyntikertoja	vähintään	_____	enintään	_____
Henkilöitä	vähintään	_____	enintään	_____

3. Sopimuksen kohdealueen käyttöön liittyvät säännökset ja rajoitteet

4. Toiminnan vaikutukset kohteella

4.1. Maanomistajan toimenpiteet:

4.2. Palvelun tuottajan toimenpiteet:

4.3. Pysäköinti

4.4. Yksityistien käyttö

5. Sopimuskausi

Sopimus tulee voimaan allekirjoitushetkellä / _____
ja voimassaolo päättyy _____.20____.

6. Sopimuskorvauksen maksu

6.1. Peruskorvaus

Sopimusalueen laajuus on _____ ha.

Peruskorvaus _____ €/ha.

Palvelun tuottaja maksaa peruskorvauksena maanomistajalle yhteensä
_____ (_____) euroa yhden viikon kuluessa siitä, kun sopimus on
allekirjoitettu.

Viivästyskorko on korkolain mukainen.

6.2. Käyttökorvaus

Arvio palvelun tuottajan asiakkaiden käyntikertojen määrästä on _____ kpl/vuosi.

Käyntikertakohtainen korvaus _____ €/ha.

Valitaan jompikumpi alla olevista vaihtoehtoista:

- a) Palvelun tuottaja maksaa yllä olevaan arvioon perustuen käyttökorvauksena maanomistajalle yhteensä _____ (_____) euroa yhden viikon kuluessa siitä, kun sopimus on allekirjoitettu.
- b) Palvelun tuottaja maksaa maanomistajalle toimittamaansa tietoon perustuen käyttökorvauksen maanomistajalle (käyntikertakohtainen korvaus € * toteutuneiden käyntikertojen määrä) vuoden kuluttua siitä, kun sopimus on allekirjoitettu.

Viivästyskorko on korkolain mukainen.

LIITTEET:

Peruskartta

Alueesta tehty hoito- ja käyttösuunnitelma

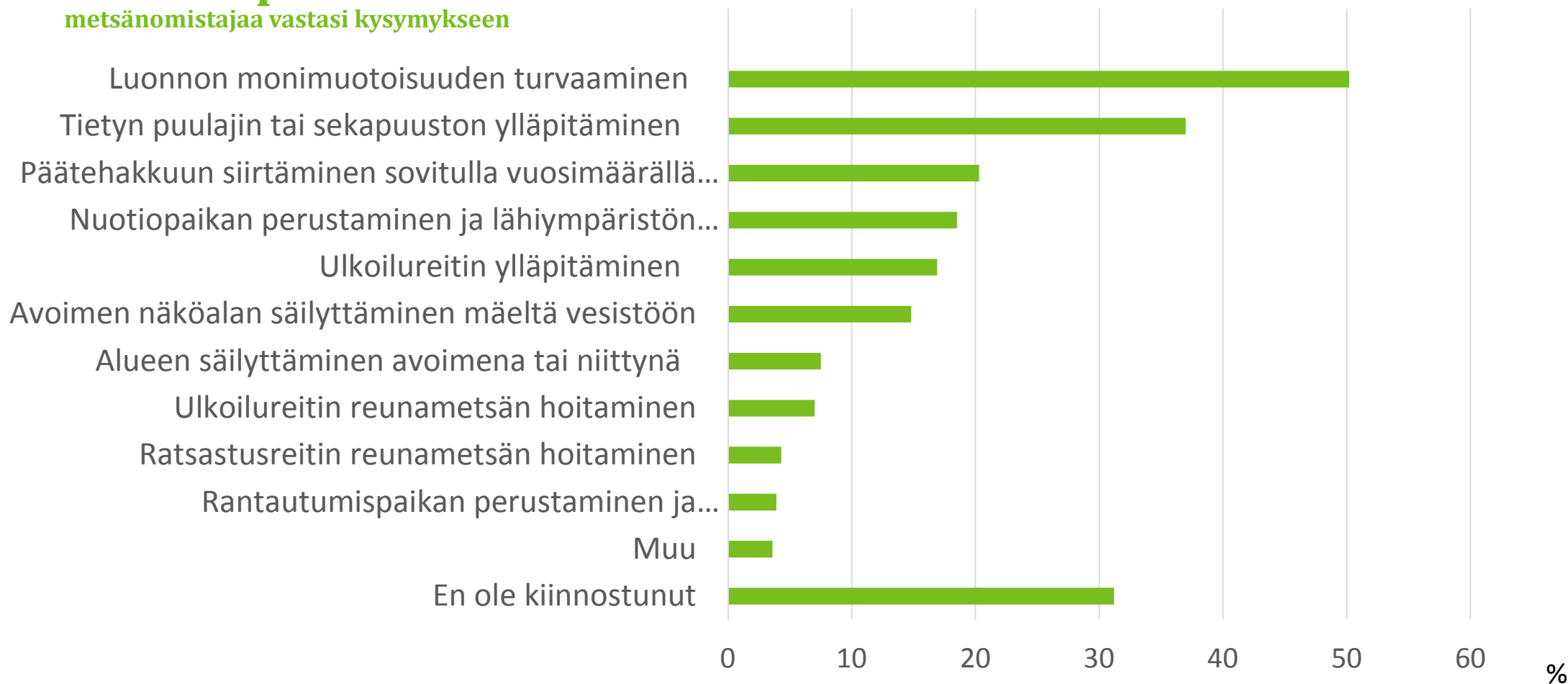
Kohteen kuvaus

(Tarpeeton yliviivataan)

Mistä seuraavista toimenpiteistä voisit sopia virkistys- arvokaupassa? Valitse 3 mieluisinta vaihtoehtoa.

metsänomistajaa vastasi kysymykseen

Kevät 2016, 1100

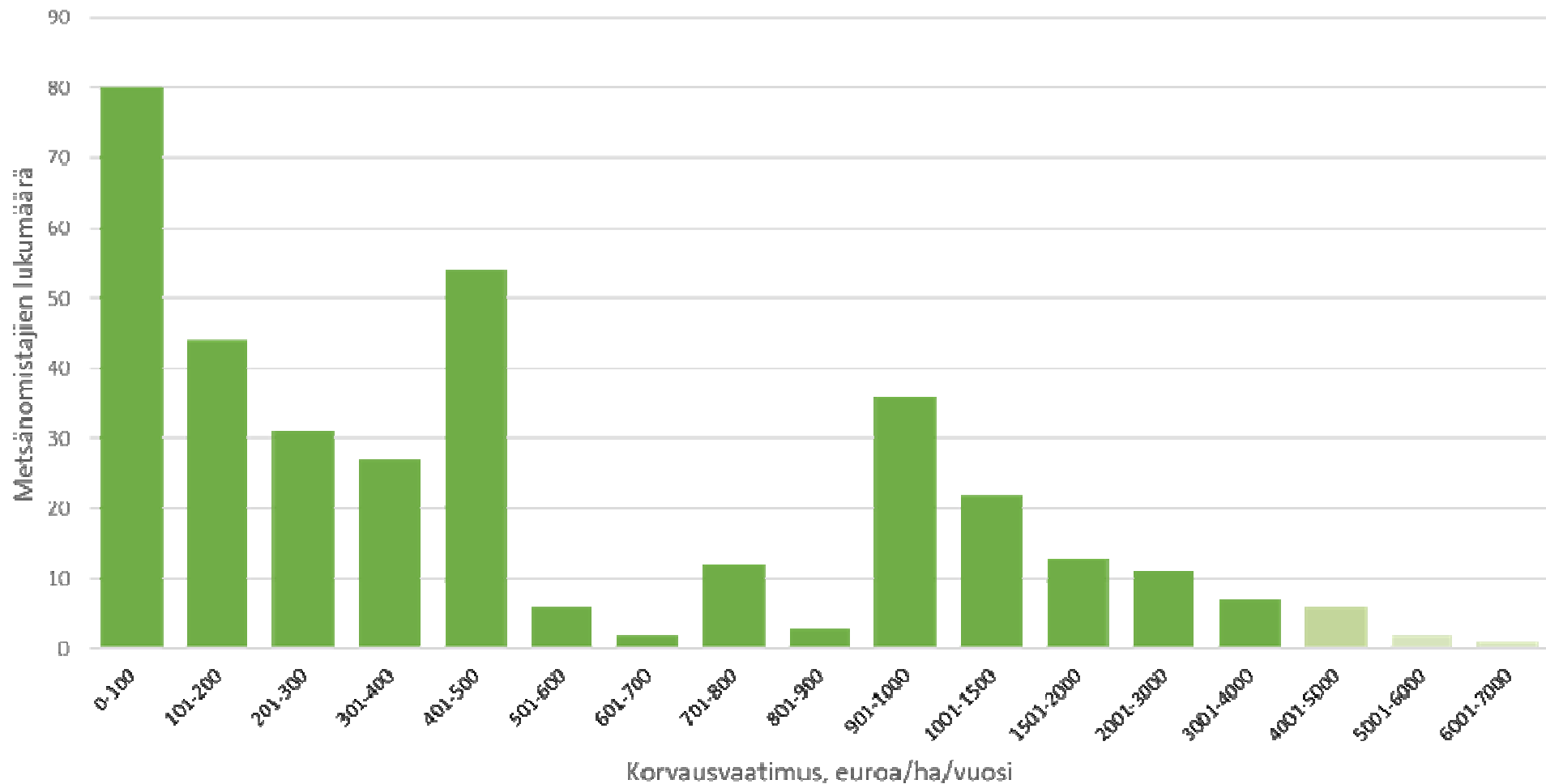

Korvausvaatimukset

PTT/Haltia & Kniivilä

Matalin korvaus, jolla kyselyyn vastanneet metsänomistajat olivat valmiita sopimaan yrittäjän kanssa päätehakkuunikäisen puuston hakkuun lykkäämisestä 10 vuodella (N=361)

Hinnan määrittelyssä voidaan käyttää apuna

- metsänomistajan tulonmenetykset sopimuksen ajalta
- alueen arvon tai puuston arvon alenemisesta aiheutuvat menetykset, kuten virkistyskäyttäjien aiheuttamat puustovauriot tai pidennetyn kiertoajan aiheuttama puuston lahoaminen ja puuston arvon aleneminen
- työ- ja materiaalikustannukset
- yrittäjälle koituva liiketoimintahyöty
- verot, vakuutukset ja hallintokulut
- tulo on veronalaista ja sitä verotetaan maatilatalouden tuloverolain mukaan

Metsäympäristön mahdollistamia tuotteita ja palveluja

Osapuolet

Luontopalveluyritys ja
Espoon kaupunki.

Sopimus

Yrittäjä ja kaupunki ovat tehneet
alueesta määräaikaisen vuokra-
sopimuksen viideksi vuodeksi.

Korvaus

Yritys maksaa kaupungille alueesta
vuosivuokraa.

Osapuolet

Luontokuvausyritys ja metsänomistaja.

Sopimus

Valokuvausta järjestetään muun muassa pienellä suoalueella, joka on ainutlaatuinen ahmakuvauskohde. Yrittäjä on vuokrannut sen kirjallisin sopimuksin paikalliselta seurakunnalta 900 euron vuotuista hehtaarikorvausta vastaan. Yrityksellä on sopimuksia myös Stora Enson, Metsähallituksen ja yksityisten metsänomistajien kanssa.

Korvaus

Kohteen mukaan.

Osapuolet

Metsästysmatkailuyritys, maanomistajat ja metsästysseura.

Sopimus

Kartanon Riista Oy laatii uudenlaiset yhteistyö- ja sopimukset maanomistajien, metsästysseurojen ja muiden tahojen välille. Sopimuksiin tullaan sisällyttämään riistakantojen hoito- ja metsästyspalvelu.

Korvaus

Metsänomistaja saa tuloa maidensa käytöstä kaupallisessa metsästysmatkailussa.

Osapuolet

Matkailuyritys ja alueen maan- ja metsänomistajat.

Sopimus

Hiihtovaellusreitistä on sovittu kirjallisin toistaiseksi voimassa olevin sopimuksin yli 90 alueen maan- ja metsänomistajan kanssa. Sopimuksissa on sovittu muun muassa uran leveys, sallitut kunnos- tus-, käyttö- ja ylläpitotavat. Ladun ylläpito vaatii maastoliikennettä, jolloin toiminnalle tarvitaan maastoliikenne- lainmukaisesti metsänomistajan lupa.

Korvaus

Alueen metsänomistajat ovat hyötäneet reitin rakentamisesta ja ylläpidosta.

Kehittämistyö elämään tuleviksi vuosiksi!

Yrittäjällä

idea palvelusta, jonka toteuttamiseen tarvitaan metsäalue

Metsäorganisaation ammattilaisella

tavoite metsänomistajan palvelusta ja asiakkuuden hoidosta

Metsänomistajalla

ajatus siitä, että omaa metsää voisi käyttää puuntuotantoon rinnalla muihinkin kaupallisiin tarkoituksiin

Paikallisella elinkeinon edistäjällä

tavoitteena kannustaa eteenpäin ja tarjota työkaluja

Ekosysteemipalveluiden tuotteistamisen tueksi tuotetut ratkaisut herätetään elämään omaa digitaalista elämäänsä, kun hankemuotoinen panostus päättyy vuoden 2017 lopussa.

➔ Tuotetaan hyödyllinen digitaalinen palvelu aihepiiriin liittyen, palvelun kautta käyttäjä löytää eteenpäin sopimuskonsepteihin ja muihin aihepiiriin asioihin!

TAPIO

Kiitos!

lauri.saaristo@tapio.fi

